

„Aș dori să-i felicit pe toți cei care au contribuit la acest succes!”

Domnule președinte, participând la acest festival internațional de șah, ați făcut o mare bucurie tuturor șahistilor din țara noastră. Noi urmărim cu deosebită atenție competența cu care domnul Campomanes conduce activitatea FIDE și apreciem în mod deosebit eforturile depuse de domnia sa pentru răspândirea șahului în întreaga lume, precum și pentru introducerea elementelor novatoare în șah. Această conferință de presă ne oferă privilegiul de a afla ceva din gândurile care îl frământă în momentul de față. Este deci o ocazie rară de a-i pune întrebări. Acestea au fost cuvintele cu care prof. univ. dr. docent **Plus Brinzeu**, membru de onoare al Comitetului de organizare a Campionatului mondial de șah pentru copii, Timișoara, 24 iulie - 7 august 1988, a deschis conferința de presă ținută de președintele Federației Internaționale de Șah — **Florencio Campomanes**.

Prezentăm, în continuare, câteva dintre problemele ce au făcut obiectul acestei interesante reuniuni.

George Boieru („Drapelul Roșu” - Timișoara): În numele ziaristilor din Timișoara și, sper, în numele tuturor ziaristilor din România, vreau mai întâi să vă mulțumesc pentru această întâlnire și apoi să vă rog să ne spuneți dacă aveți ceva de declarat înainte de a răspunde la întrebări.

Florencio Campomanes: Vă mulțumesc foarte mult. De obicei eu „înot” într-o întrebare așa cum pește în apă. Dar atunci când încep să vorbesc despre șah nu mă mai opresc, de aceea mă voi referi doar la câteva aspecte. Este pentru a treia oară când vin la Timișoara și cred că această vizită îmi va rămâne cel mai bine întipărită în memorie; să privești, să fii martor, să urmărești atât de mulți tineri jucând șah, băieți și fete de la 7, 8, 9 ani plină la 16, iată o experiență pe care nu am mai avut-o niciodată în șah. Și vă rog să mă credeți că am ceva experiență! Este atât de satisfăcător să vezi că munca tuturor membrilor FIDE, pe care au depus-o în ultimii ani, li inspiră pe tineri și nu numai cantitativ, ci și calitativ. Tocmai li spuneam profesorului Brinzeu că acești copii de 8-9 ani joacă precum maestrul, chiar dacă nu integral ca tehnică, dar în mod sigur ca seriozitate. Nu am mai văzut niciodată ceva asemănător! Este pentru mine un simbol al marelui progres al șahului în viitor. Și mai cred că întreaga lume ar trebui să ia aminte la șah, pentru că șahul oferă posibilități excelente de a influența dezvoltarea ti-

neretului. Pedagogia, psihologia copilului etc. pot găsi în șah un sprijin foarte important.

Mulțumesc pionierilor care au avut fericiții idei de a promova la FIDE șahul juvenil: federațiile franceză, argentiniană, portorică și acum cea română, organizatoarea acestui campionat mondial total, ce constituie o adunare a viitorului și nu începe nici o îndoială că de aici, din ceea ce vedeți dumneavoastră azi, se vor ridica marii maestri de mâine.

Bogdan Hertog (Radio București): Vă rog să ne spuneți, domnule președinte, în ce măsură Timișoara are șansa de a se înscrie în circuitul mondial de șah?

F.C.: Cu mult înainte ca dumneavoastră să organizați aici acest eveniment, știam foarte bine că Timișoara a contribuit intens la dezvoltarea șahului mondial feminin, că există aici jucătoare excelente. Avem în acest sens onoarea de a fi prezentă, alături de noi, în această după-amiază, marea maestră **Margareta Mureșan**, candidată la titlul suprem feminin.

Vă reamintesc că anul trecut am avut la Timișoara o reuniune a Comitetului Executiv al FIDE, la care am constat că ați făcut multe lucruri bune în favoarea promovării șahului. Campionatul actual este încă un pas în această direcție. Văd că aveți în România și jucători sub 12 ani foarte puternici, ca tânărul Schwartzman. De aceea consider că Timișoara poate deveni o gazdă tradițională a competițiilor internaționale de tineret. Ați putea cere Federației Internaționale să se organizeze chiar un Campionat mondial permanent pentru o anumită categorie de vîrstă, așa cum Franța a organizat pentru cadeți. Poate în fiecare an, poate din doi în doi ani, și va asigur că nu vă va costa prea scump.

Marcel Tolcea („Orizont” - Timișoara): Dacă domnul Campomanes ar fi directorul unei reviste de șah și ar trebui să publice mâine o pagină întreagă despre șahul de vîrf din ziua de joi 28 iulie 1988, ce-ar scrie pe prima pagină?

F.C.: Aș scrie, fără îndoială, despre problema principală a acestei competiții - succesul ei -, o problemă cu care aș dori să mă confrunt tot timpul. Au venit aici la întrecere 58 de țări, în total 600-700 de oameni, cu însoțitori cu tot! Nu există vreun alt eveniment șahist care să reunească atîtea națiuni, în afara Olimpiadei. Aș dori să felicit Federația Română de Șah, pe organizatori, pe arbitri, pe toți cei care au contri-

buit la acest succes. Și cred că dacă veți întreba pe oricine de acolo, din sală - copii, tați, mame, bunici - toți vor fi de acord cu mine. Recunosc, există și ceva împotriva căruia nu am putut face nimic - căldura -, dar nu uitați că unii participanți se simt ca acasă pe această căldură! Succesul la care asistați se datorează însă și activității noastre asidue la FIDE, deschiderii altor noi frontiere. Sintem la curent cu toate problemele și încercăm să le rezolvăm pe toate cît mai bine. Am deschis porțile șahului tuturor țărilor. Nu sintem o federație numai pentru marii maestri, ci pentru toți jucătorii: bărbați, femei, băieți, fete, orbi, handicapați, precum și pentru toate formele șahului: probleme, studii, șah prin corespondență. Am stimulat în același timp activitatea regională, pe lângă activitatea fiecărei federații: șahul panamerican, al țărilor arabe, șahul european. Am deschis larg ușile unei noi forme de șah - șahul activ - pentru a da posibilitate jucătorilor prea ocupați la serviciile lor să joace turnee în week-end. Șahul activ e o nouă frontieră, care sperăm să se deschidă atât de mult încît să dublăm sau chiar să triplăm membrii FIDE. Astăzi avem 8 000 000 de membri, bineînțeles numai cei legitimați, dar sînt foarte mulți nelegitimați încă, iar intenția noastră este să-i cooptăm și pe ei. Am încercat să acordăm asistență tuturor țărilor care au pornit pe calea dezvoltării șahiste, să-i ajutăm să-și câștige încrederea în ei, jucători și organizatori.

Mircea Dunărințu (Agerpres): Aș dori să vă întreb ce înseamnă pentru mișcarea șahistă mondială scindarea produsă de apariția Asociației Marilor Maestri? Este aceasta un pas către șahul profesionist?

F.C.: Șahul este indivizibil! Așa cum ne uităm la eșchier nu numai la rege sau la regină, ci la toate piesele, în ansamblu, așa trebuie privită și această nouă asociație, alături de șahul pentru tineret, pentru studenți și celelalte. Toate sînt părți ale aceluiași întreg, fiecare se leagă de celălalt, inextricabil (...). Unii consideră că marii maestri trebuie să câștige cît mai mulți bani. E o aspirație legitimă. Sînt alții care doresc să păstreze șahul la nivel de amatori. Sarcina FIDE este de a discerne în acest „curcubeu” de idei. Bineînțeles, întotdeauna vor fi divergențe de opinii - nu atât în ceea ce privește obiectivul, obiectivul rămîne șahul, dezvoltarea, progresul și succesul șahului -, cît în alegerea căilor de dezvoltare. Cupa Mondială este o astfel de cale, pe care FIDE nu o împărtășește. Nu trebuie să ne așteptăm ca FIDE să facă totul, asta am spus-o mereu. Fiecare trebuie să-și aducă contribuția, nimeni nu are monopol asupra înțelepciunii. Toți trebuie să contribuim în mod democratic, iar Adunarea generală trebuie să fie autoritatea noastră supremă. Orice altă formă de decizie, care nu are inițiativa sau confirmarea sa, mai devreme sau mai tîrziu va da faliment. (...) Cupa Mondială n-ar fi fost posibilă fără ajutorul nostru. Mai întîi Asociația Marilor Maestri a cerut Federației Internaționale și Adunării sale generale să permită revenirea la ciclul de trei ani al Campionatului mondial de adulți, dar după ce i s-a satisfăcut doleanța, Consiliul Marilor Maestri a hotărît să se separe de FIDE. Foarte bine - am spus -, sînteți liberi să faceți cum vreți, însă toți trebuie să acceptăm autoritatea supremă a Adunării generale, forul democratic. Asta-i tot ce le-am cerut, e spre binele șahului! Au refuzat... N-au decît să continue, viața însăși va demonstra de partea cui e dreptatea.

Dudás Iosif („Szabad Szó” - Timișoara): Vă rugăm să ne dezvaluiți, domnule

președinte, intențiile FIDE în direcția șahului juvenil de masă.

F.C.: Am pus și punem în continuare un accent deosebit pe șahul în școală. Am adunat, în primul rând, toate informațiile bazate pe experiența mai multor federații, le-am reunit și acum sintem gata să le răspundim în lumea întreagă. De asemenea, am stabilit seminarii despre șahul în școli. Un astfel de seminar va avea loc la Olimpiadă, în timpul dimineților, pentru a le da posibilitatea și conducătorilor delegațiilor să participe la discuții. Ceea ce voi face eu este să dau dispoziție ca toate aceste materiale să fie sintetizate pentru a le putea trimite apoi fiecărei federații. Multe federații, de pe toate continentele, ar dori să se predea șahul în școli, dar criza de cadre specializate e o piedică permanentă în fața ministerelor învățământului. Din fericire, țările socialiste nu au asemenea dificultăți, ceea ce explică și succesul lor în șah.

Srboliub Mișcovič („Banatske Novine“

- Timișoara): Vă rugăm să ne spuneți ce intenționează FIDE în direcția șahului activ.

F.C.: Nu intenționăm să înlocuim șahul tradițional cu șahul activ, ci doar să aducem ceva nou. Trebuie să fim în pas cu timpul, totul se mișcă mai repede astăzi. (...) Șahul activ le va da posibilitatea oamenilor să-și pună în valoare forța lor șahistă, inclusiv aceluia care au fost siliți să abandoneze șahul din cauză că nu aveau timp să joace 5 ore o partidă. Chiar și pe jucătorii de cafea li vom putea determina să participe la astfel de turnee. Importanța șahului activ constă în accelerarea gândirii, desigur, nu ca la blitzul de 10 minute. Reducerea timpului s-a făcut gradat. Mai întâi am trecut de la două ore și jumătate pentru fiecare jucător la două ore; chiar marii maștri mi-au cerut aceasta, în 1983. Mai târziu am experimentat partidele de o oră. S-a spus că aceste măsuri sînt în favoarea televiziunii, dar nu e vorba numai de televiziune aici. Cînd mergeți la Operă, petreceți

acolo o oră - o oră și jumătate, nu 5 ore, nici 4 ore! Am hotărît deci o jumătate de oră pentru fiecare jucător.

Prof. univ. dr. docent Pius Brinzeu: Aș dori, în încheiere, să propun ca melodia cîntată de corul de copii la ceremonia de deschidere a Campionatului mondial să devină imnul oficial al tuturor campionatelor mondiale pentru tineret. Aș dori, de asemenea, să-i mulțumesc domnului președinte Florencio Campomanes pentru dragostea pe care o poartă Timișoarei și să-l asigur că revenirea sa la Timișoara va fi pentru noi întotdeauna o mare sărbătoare.

F.C.: Deja am vorbit cu conducerea Federației Române de Șah pentru a cere Congresului FIDE de la Salonic, din noiembrie, să adopte cîntecul dumneavoastră ca imn oficial pentru toate competițiile de tineret ale FIDE. ■

*Discuție consemnată de
ing. LIVIU PODGORNEI*